

Børne Blad

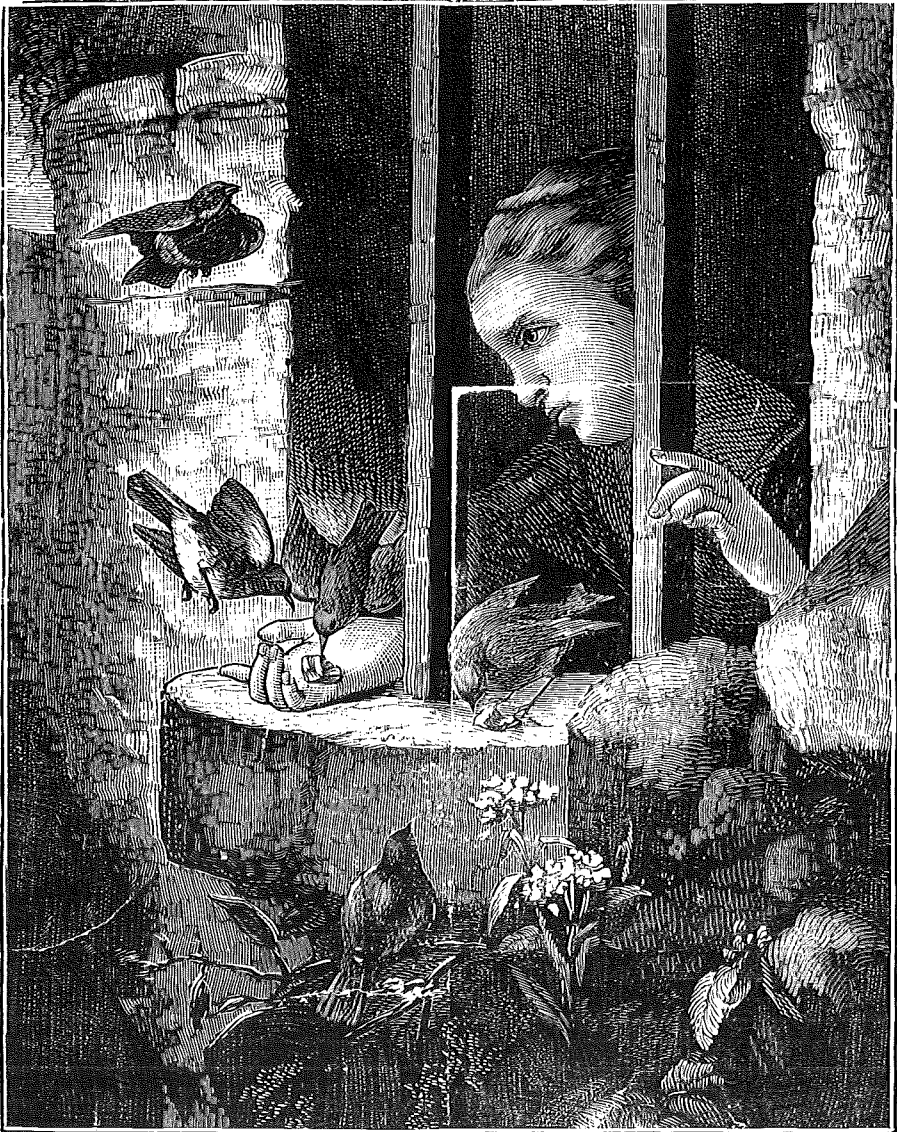

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 26.

29de juni 1890.

16de aarg.

Smaafluglene makes.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for gævet; betalt i forstud. 3 pakter til en adresse paa gæst 5. eksptr. leveres det for 40 cents, og over 25 eksptr. for 35 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Ridgeway, Iowa.

Under haard mistanke.

Gn søndag morgen sad fru Wilson sammen med sine tre børn. De havde netop læst Davids 15de salme. Da sagde moderen: Siden vi endnu har tid til at blive siddende en stund, vil jeg fortælle eder en historie, som jeg i mit hele liv ikke har kunnet glemme. Jeg skulde blot ønske, at I vilde drage lærdom deraf:

Da jeg var omtrent 12 aar gammel, blev jeg sendt til en opdragelsesanstalt for piger, som laa ikke meget langt fra mit hjem. To frøkenes Schwarz var hovedlærerinder ved anstalten, som aldrig optog mere end i høiden tyve piger. Jeg likte mig meget godt der. Kun en af mine medelever syntes altid at være sørgmodig og sluttede sig lidet til os andre.

Denne pige hed Elise Hall. Hendes forældre boede i Indien, men havde, da deres barn var svageligt, sendt hende til Europa for at opdrages hos frøkenene Schwarz, som var noget i slegt med dem. Hun følte imidlertid i lang tid sterkt hjemve, skjønt frøkenene behandlede hende med den største venlighed. Heller ikke vi var uvenlige mod hende, men var rigtignok paa vor side ogsaa en del tilbageholdne ligeoverfor hende, da hun var saa forskjellig fra os. Kun den yngste iblandt os, Johanna, nærmede sig mere til hende, hvilket hun lod til at synes godt om.

Naar Elise havde fri om eftermiddagen, var hun stadig optagen med at skrive breve

til sine forældre, og det hændte da ofte, at hun sad og græd, medens hun skrev. Dette forekom os at være høist barnagtigt for en 15aarig pige. Ogsaa vi var jo hjemmefra; men vi vilde dog skamme os ved, at man skulde have seet os sidde og græde.

Først nu, naar jeg tænker tilbage paa hin tid, kan jeg sætte mig ind i, hvor meget det svagelige barn med sit kjærlige hjerte maa have lidt blandt os, og jeg kan ikke andet end bede Herren om tilgivelse for vor tankeløshed, som vi bittert blev straffede for.

Hver morgen samlede vi paa frøken Schwarz's værelse til bibellæsning. En morgen, da vi netop var begyndte, blev der leveret hende et brev, som hun straks aabnede. Det indeholdt en skrivelse fra far af en af eleverne tilligemed en tyve dollars seddel. Frøkenen lagde brevet i sin skribemappe, og vi fortsatte med læsningen.

Om eftermiddagen havde vore ansigter et mere end almindelig alvorligt præg; da vi sad i skoleværelset. Frøken Schwarz havde nemlig meddelt os, at brevet med tyvedollars seddelen var forsbundet, og at man trods af søgen ikke havde været istand til at finde det.

„Jeg er ræd for, at frøkenen mener, at en af os maa have taget det“, sagde en af de ældste smaapiger, „tjenestepigen kan umulig have taget det; thi hun vidste ikke noget om pengene, som derimod vi havde seet.“

„Men ingen af os har dog siden været inde i frøkenens værelse“, bemærkede jeg, noget ærgerlig.

Den samme pige, som havde talt før mig, saa sig om for at forbisse sig om, at Elise ikke var tilstede; derpaa sagde hun: „Tjenestepigen har fortalt, at hun har seet Elise Hall i fritiden komme ud fra frøkenens værelse, og vi ved alle, at hun bad om tilladelse til at slutte noget før os andre, fordi hun skulde med et brev paa posthuset.“

Disse ord blev efterfulgte af en dyb stilhed. Paa forhaand havde ingen af os

kunnet tænke os muligheden af noget saadant.

En anden af de ældre piger, som rigtig nok var alt andet end affholdt iblandt os, bemærkede: „Hun kjøber ogsaa stadig foræringer til sin mor, og ingen kan begribe, hvorfra hun faar pengene. Og saa I ikke, hvor rød hun blev, da frøkenen spurgte efter seddelen?“

Det forholdt sig ganske rigtig saaledes; flere af os havde seet, at hun var bleven rød, og unge, som vi var, havde vi snart opgjort vor mening om sagen, og ansaa det for et bevis paa hendes skyldighed.

„I burde stamme eder ved at sige noget saadant“, udbrød den lille Johanna med funklende øine. „I ved dog, at Elise aldrig kunde gjøre noget saadant. Og det er kjendigt at komme med saadanne bestyldninger, naar hun ikke er tilstede og kan forsvare sig.“

Men Johanna var den yngste, og vi brød os i vor indbildte visdom ikke om, hvad hun sagde. Vi besluttede imidlertid intet at sige til frøken Schwarz, men derimod lade Elise føle, at vi kjendte til det hele, for derved at bringe hende til at bekjende sin brøde.

Den stakkels Elise kunde ikke længe være i tvil om, hvad vor opførsel ligeoverfor hende skulde betyde. Men sølgen blev en ganske anden, end vi havde ventet. Vi saa, at hun mistede madlysten og ofte næsten ikke rørte maden, og om morgenen kunde vi se paa hendes matte, trætte øine, at hun ikke kunde have sovet stort. Jeg havde ogsaa et par gange hørt hende hulke, naar jeg tilfældigvis havde ligget vaagen.

Jeg kom herved i tvil om, hvorvidt vi gif frem paa den rette maade, og nævnte dette til de andre. Men da jeg var en af de yngste, hørte de ikke paa mig.

Nogle dage senere hørte jeg, uden selv at ville det, at Elise sagde til Johanna, at hun ikke længere kunde holde det ud og maatte se til at komme bort, hvis man behandlede hende paa denne maade.

Johanna trøstede hende, saa godt hun kunde, og sagde, at sandheden sikkerlig snart vilde komme for dagen, og alle saa se, at hun var uskyldig.

Tanken paa, at hun blev anseet for at være en tyv, gjorde saadant indtryk paa Elise, at hendes allerede tidligere svagelige helbred blev angreben deraf. En dag hørte vi, at lægen havde været hentet og havde erklæret, at Elise var betænkkelig syg. Jeg tror vistnok ikke, at vor uvenlighed ene og alene var aarsag i hendes sygdom; thi hun havde altid været svagelig; men at den bidrog til, at den tog en saa alvorlig vending, er desværre vist altfor sandt. Man kan tænke sig til vore samvittighedsfrupler, da den ene dag gif efter den anden, uden at Elise blev bedre. Ofte sagde hun i sine feberanfald:

„Frøken Schwarz, o jeg har slet ikke taget pengene! Skriv endelig ikke derom til mor! Det vilde gjøre hende saa uhykkelig.“

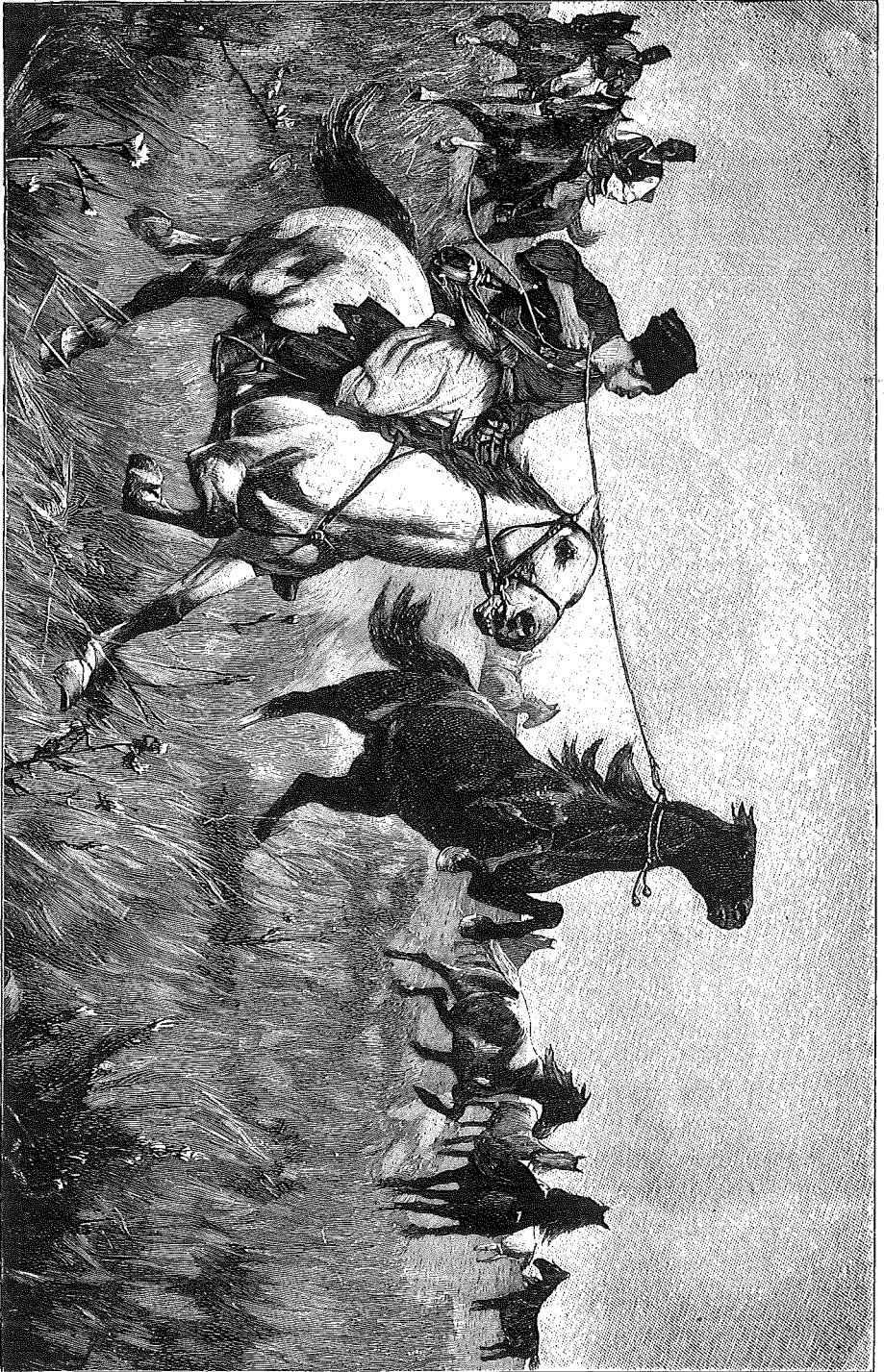
En morgen kom frøkenen ind under frokosten med en aabnet konvolut i haanden og sagde:

„Kjære piger, det vil glæde eder at høre, at jeg har fundet seddelen; den var kommen ind i en anden del af min bremappe, hvor jeg ikke havde seet efter.“

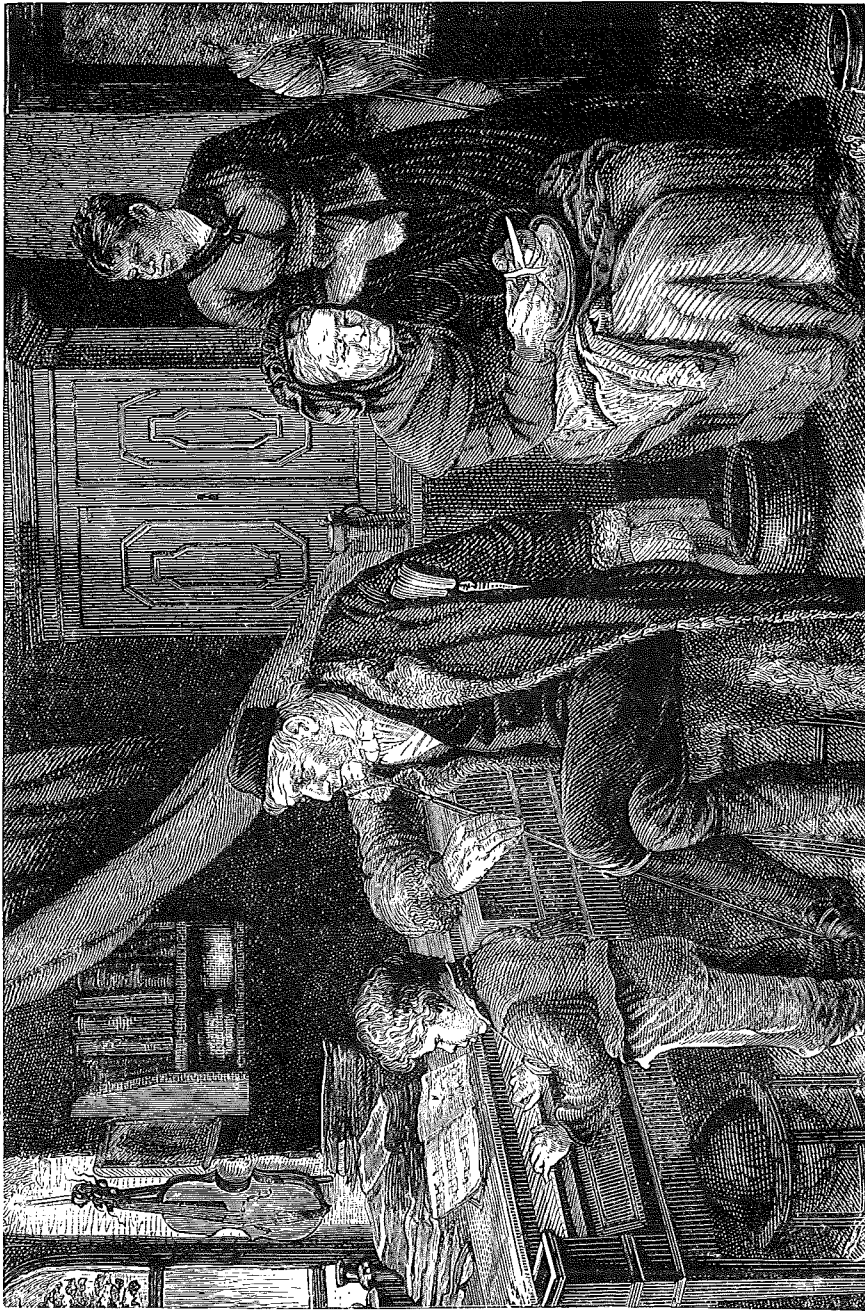
Nogle af os kunde ikke hindre, at taarnerne trillede ned ad kinden; men Johanna ilede ud af værelset. En stund efter kom hun tilbage og sagde, idet hun vred sine hænder: „O frøken Schwarz, sig det til den stakkels Elise, før det er for sent!“

Frøkenen, som vel først nu forstod hele den sørgelige sandhed, tog Johanna ved haanden og sagde: „Du skal selv saa løb til at sige hende det, mit barn“, og lod os blive tilbage, overlodte til vore sørgelige betragtninger.

Om aftenen blev vi underrettede om, at Elise døde at se os. Da vi derpaa den ene efter den anden, badet i taarer, nærmede os hendes seng, gav hun os ved tegn til-

Sagt efter heste paa de Ispaanerkanfte fletter.

En maffime.

kjende, at hun gjerne vilde, at vi skulde kysse hende. Og det ventlige blif fra hendes indsuntnede øine forsikrede os om den tilgivelse, som hun ikke længere var istand til at udtale i ord.

Jeg tænker, at ikke nogen af os har glemt hin stund. Vi fik ikke mere se hende her i livet; thi snart efter gif hun hjem i fred, fjernt fra sine kjære. Hvilken smerte maatte det ikke have været for disse at modtage den bedrøvelige underretning derom! Ja, det er noget, jeg først senere rigtig er kommen til at tænke over.

Naar jeg nu, kjære børn, har fortalt denne historie for eder, saa er det, for at I skal være forsigtige med, hvad I siger om andre. I kan ikke vide, hvad følger et utjærligt ord fra eders læber kan have. Husk derimod paa, hvad I har lært i forklaringen til det ottende bud: at I skal undfskyldte eders næste, tale vel om ham og tage alt i den bedste mening. (,,Børnetid.“)

Forsent.

Hilma var en snild liden pige, som alle holdt af; men hun havde en feil, den nemlig, at hun næsten altid kom forsent. Forsent oppe om morgenen, forsent paa skolen, forsent hjem til maaltiderne, fort sagt, altid forsent.

„Det er en sørgelig ubane“, sagde moderen ofte, „Hilma, du maa virkelig se til at blive mere præcis, ellers er jeg bange for, at du vil faa mange bitre timer i livet.“

Hilma lovede bestandig, at hun skulde blive mere efterrettelig; men det blev ogsaa kun med løfter. Omfider blev hun dog kureret for denne flemme bane. Nu skal du høre, hvorledes det gif til.

„Imorgen skal vi have landtur, børn“, sagde læreren. „I maa indfinde eder her i skolegaarden klokken halvni præcis, ikke

senere, — huff paa det; thi toget gaar klokken ni.“

Der blev stormende jubel i klasserne, og alle ilede hjem for at fortælle far og mor, at hele skolen skulde have landtur den følgende dag.

„Vare du nu kan passe tiden imorgen, Hilma“, sagde moderen. Men Hilma syntes, det var overflødigt at minde hende om tiden denne gang; hun skulde nok vogte sig for at komme forsent.

Den følgende morgen vækkede moderen sin lille pige og bad hende skynde sig at staa op. Hilma gispede, strakte sig og saa paa klokken. „Byt, den er jo bare syv, jeg vil dog hvile mig lidt“, tænkte hun og lagde sig atter til at sove. Moderen syffede ude i kjøkkenet; tiden gif hurtig; thi hun havde det meget travelt, og hun lagde ikke merke til, at klokken var saa mange. „1—2—3—4—5—6—7—8—9“, slog klokken, og nu huffede moderen paa Hilma. „Hilma, Hilma!“ raabte hun og sprang ind i værelset. Hilma for op af sengen og fik i hast klæderne paa sig.

„Tror du ikke, jeg kommer tidsnok, mama?“ spurgte hun ængstelig, da hun fik se, hvor mange klokken var.

„Nei“, svarede moderen alvorlig og pegede hen paa uret; det var allerede 10 minutter over 9. Hilma brast i graad. Hun følte sig saa uslykkelig over, at hun nu maatte være hjemme, medens alle hendes skolekammerater morede sig derude paa landet. Men det blev en lærepenge for hende; thi hun begyndte nu først alvorlig at lægge af sin flemme bane.

Stort tab. Lyfte, gunst og venskab bringer en kristen som et træ sine blade; de falder vel af hvert aar, men uden skade for træet, som beholder livskraften i sig. Saaledes skulde vi se til, at vi beholder Gud og hans naade. Tabet af det andre skal vi ikke agte stort. Penge tabt, noget tabt, Guds tabt, meget tabt, Gud tabt, alt tabt.

Jagt efter vilde heste.

(Med billedet.)

Vilde heste findes i Mellemasiens steppe-egne og paa Sydamerikas sletter. Sand- synligvis nedstammer de paa begge steder oprindeligt fra tamme heste, som har for- vilbet sig.

Jaktsald er dette sikkert tilfældet i Ame- rita, da heste ikke fandtes der ved europæer- nes komme. Bekjendt er den gamle fortæl- ling om mexicanernes frygt for heste, da de første spaniere kom over til dem under Fernando Cortez's anførsel. Da nogle spanske krigere viste sig tilhest, fortælles der, at mexicanerne troede, at mand og hest var et eneste væsen, og undredes end mere, da de saa Rytterne stige af.

I slegt med hesten er ogsaa de vilde, sribede hestearter i Afrika, hvoriblandt ze- braen er mest bekjendt.

Billedet viser en jagt efter vilde heste paa de store sydamerikanske sletter eller pampa's. De raske ryttere, der behændig slyn- ger sine lasføer om sit bytte, kaldes gau- chos (udtales gautsjos) og er en blanding af europæere og indianere. Bildt og raat er det liv, disse mennesker fører ude paa de store pampas, fjernt fra al kultur, beskjes- tige med kvægavl og jagt og næsten altid tilhest.

Et og andet.

Ujægelig glæde. En liden pige, som var født blind, fik ved en læges operation sine øines syn. Da saaret efter operationen be- gyndte at læges og bindet toges bort fra hendes øine, kunde hun for første gang i sit liv se lyset. Hendes første ord var føl- gende til hendes mor rettede udraab: „O, mama, hvorfor har du ikke før fortalt mig, at det var saa skjønt?“

Moderen brast i graad og sagde: „Mit

barn, jeg har vistnok forsøgt at sige dig det! men det kunde ikke lykkes mig at faa dig til at forstaa mine ord.“

Saa er det ogsaa med en troende, som for et uombendt menneske søger at forklare, hvilken himmelsk fred og salighed Guds aand har givet hans arme sjæl.

Syndens Løn. En fattig gut, som havde ansættelse i en handel, opfordredes af sin husbond til at udgive varerne i bu- tikken for bedre, end de var, og saaledes bedrage kjøberne. „Det kan jeg ikke gjøre“, var hans svar; „jeg vil hellere miste min plads end gjøre det.“ Gutten blev straks affediget. Da han kom hjem, sagde han til sin mor: „Nu har jeg forladt min plads, mor.“ „Hvorfor har du det; var din hus- bond ikke god imod dig?“ — „jo mor, han var meget god imod mig“, sagde gutten. „Syntes du da ikke om din bestilling?“ — „Jo, mor, men jeg syntes ikke om lønnen“, var guttens svar. „Min husbond vilde for- lede mig til at synde, og syndens løn er døden.“

Hvem har gjort den? . . . Ingen. Det er bekjendt, at den berømte Newton, den store naturforsker, var en troende mand. Han havde i sit arbejdsbærelse en forunder- lig skjønt tegnet himmelglobus, et rent me- sterverk. En af hans venner, som var ban- tro, en meget lærd mand, kom en dag og besøgte ham og blev overrasket over denne himmelgules skjønhed. Han traadte hen til den, prøvede den nøie, og fuld af beun- dring for arbejdet spurgte han: „Hvem har gjort den?“ „Ingen“, svarede den berømte astronom. „Umuligt“, svarede venen. Da sagde Newton: „At denne træugle er op- staaet af sig selv, holder nu for umuligt, og alligevel tror du, at den hele verden er bleven til af sig selv, uden at nogen gud- dommelig haand har grebet ind.“ Den ban- tro mand tiede.

Det store og de smaa afgudsbilleder.

[Af Christoph Schmid.]

En from-gut, som levede i en afgudsdyrkers hus, sagde ofte til ham:

„Der findes kun én gud, som har skabt himmel og jord. Han er det, som lader solen skinne, og han lader det regne. Han ser alle vore gjerninger og hører vore bønner. Han er den levende gud, som kan straffe og belønne, redde og fordærve. Disse afgudsbilleder er dannede ved menneskers haand; de kan hverken se eller høre, hverken tilføie os godt eller ondt.“

Men hedningen vilde ikke høre paa ham.

En dag gif manden ud paa Marken. Da tog gutten en stot og slog istykker afgudsbillederne. Kun det største af dem lod han blive staaende urørt og stak stoffen i haanden paa det.

Da manden kom hjem, raabte han forbitret: „Hvem har gjort dette?“

Gutten sagde: „Forstaar du da ikke, at din største gud har slaaet isønder alle de smaa?“

„Nei,“ streg manden, „det tror jeg ikke noget paa; thi han har endnu aldrig rørt en finger. Men det er dig, som har gjort det, du slemme gut, og nu skal jeg til gjengæld for din ondskab slaa dig ihjel med stoffen.“

Men gutten svarede venlig: „O bliv ikke vred! Har du virkelig ikke saavidt tro til

din gud, at han kan gjøre, hvad jeg formaar med min svage haand! Hvorledes skulde han da være den gud, som har skabt himmel og jord! Al, tro dog paa den eneste sande gud, vor kjære fader i himlene.“

Hedningen tænkte sig om, og enden blev, at han ogsaa sønder slog det tiloversblevne afgudsbillede, kastede sig ned paa knæ og for første gang bad til den sande Gud.

Opløsning paa billedgaaden i nr. 24.

Tonga eller Venskabsøerne.

Bogstavgaader.

1.

3 2 11 9 10 et land i Europa. 1 8 7 6 et redskab. 6 7 8 en drif. 11 10 4 3 har man om sommeren, men 5 8 10 om vinteren. 3 10 11 2 en grufom keiser. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 en by i Norge. Simen Weikle.

2.

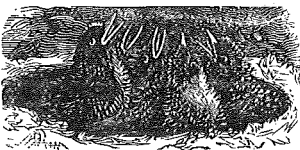
4 5 6 10 11 15 en by i Danmark. 1 2 7 12 et husdyr. 1 4 3 12 6 10 en by i Norge. 12 13 14 en afgud. 12 1 6 en drif. 12 15 13 5 4 3 et guttenavn. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 en jødisf konge. Die Weikle.

3.

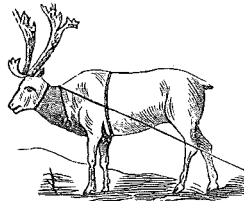
7 2 6 12 et dyr. 3 11 10 12 et rovdyr. 3 2 1 har katten. 4 5 9 10 er et dyr. 13 12 10 8 en flod i Rusland. 7 11 10 9 har snebæveren. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 er en halvø i Sydeuropa. Sver Weikle.

Billedgaade.

H

e

g

